

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.118
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувачка ступеня доктора філософії Бойчук Валентина Сергіївна, 1993 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2016 році Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського за спеціальністю «Мова і література (англійська)». Виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.118 Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, від 23 квітня 2026 року № 320, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

ХОРУЖА Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рецензент:

КОШАРНА Наталія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та методик їх навчання Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Офіційні опоненти:

МАТВИЄНКО Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

ТКАЧОВА Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства Навчально-наукового інституту «Академія вчительства» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;

БІНИЦЬКА Катерина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та соціальної роботи Факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

На засіданні 16 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Бойчук Валентині Сергіївни на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках іноземної мови» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ.

Науковий керівник: Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація Бойчук Валентини Сергіївни на тему «Формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках іноземної мови» подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (науковий керівник – Желанова Вікторія В'ячеславівна, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, доктор педагогічних наук, професор) є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає пп. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової

установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023. Дисертація Бойчук Валентини Сергіївни та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності. Бойчук Валентина Сергіївна на високому рівні оволоділа методологією науково-дослідницької діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувачка вільно володіє матеріалом.

Здобувачка має 25 наукових публікацій за темою дисертації: 11 одноосібних статей – у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 12 публікацій, у яких додатково відображені результати дослідження.

Бойчук В. С. Моделі міжкультурної компетентності: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* 2024. Випуск 1 (54). С. 18–23. ISSN: 2524-0609 DOI:

Бойчук В. С. Потенціал уроків іноземної мови як площини формування міжкультурної компетентності підлітків. *Освіта та педагогічна наука.* 2024.

Бойчук В. С. Партнерська взаємодія як провідна педагогічна умова формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках англійської мови. *Інноваційна педагогіка.* 2025. Випуск 82. Том 2. С. 170–175. ISSN: 2663-

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження та побажання:

Кошарна Наталія Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. У практичній частині роботи варто розширити представлення міжкультурного компоненту як складової формування іншомовної комунікативної компетентності через всі види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо).

2. Впорядкувати зразки автентичного матеріалу – відео, подкасти, соціальні мережі, фрагменти медіатекстів, що відображають реальні моделі міжкультурної взаємодії.

3. Дотримуватись балансу між мовною та культурною складовими у процесі формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках іноземної мови.

Матвієнко Олена Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, зауваження:

1. Розкриваючи потенціал уроків іноземної мови як середовища формування міжкультурної компетентності, авторка переконливо обґрунтовує доцільність використання інтерактивного інструментарію, проте взаємозв'язок між окремими видами інтерактивних технологій та формуванням конкретних компонентів міжкультурної компетентності підлітків міг би бути висвітлений більш диференційовано.

2. У роботі представлено аналіз зарубіжного досвіду дослідження міжкультурної компетентності, однак порівняльний аспект його узагальнення, зокрема в контексті практичного застосування в іншомовній освіті, доцільно було б подати більш системно та розгорнуто.

3. Певного уточнення потребує понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема доцільним є чіткіше розмежування змісту понять «міжкультурна комунікація» та «міжкультурна компетентність» у контексті навчання іноземної мови.

4. З огляду на практичну спрямованість дослідження, доцільним було б ширше висвітлити можливості застосування запропонованого інструментарію в системі підвищення кваліфікації вчителів іноземних мов.

Ткачова Наталія Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства навчально-наукового інституту «Академія вчительства» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, зауваження:

исертанткою опрацьовано широкий масив наукової літератури. Проте на деяких сторінках дисертаційної роботи (наприклад, с. 27, 28, 35) замість короткого аналізу позицій учених з певних проблемних питань наведено тільки перелік прізвищ науковців, які ці питання вивчали.

а с. 46, 57 дисертації авторка стверджує, що учні підліткового віку являють собою представників так званого покоління «Альфа». Проте цей термін не відноситься до числа наукових понять, а тому його недоцільно застосовувати в дисертаційній роботі.

к констатовано у вступі дисертації та в підрозділі 2.2, експериментальна робота проводилася на базі гімназій Дніпровського району міста Києва: № 126, № 158, № 184, а також школи I-III ступенів № 232 Оболонського району міста Києва. Доцільно було розширити географію проведення експериментальної роботи, це ще більше б підвищило наукову цінність отриманих результатів дослідження.

виглядає достатньо переконливо, однак для підсилення практичної складової роботи доцільно було б надати більш широкий варіатив конкретних сценаріїв їх застосування, а саме: приклади навчальних ситуацій міжкультурної

спрямованості, критерії оцінювання виконаних завдань і зразки очікуваних результатів у контексті міжкультурних смислів.

Біницька Катерина Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та соціальної роботи Факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, зауваження:

1. Об'єктом дослідження визначено формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках іноземної мови. Водночас у межах роботи (зокрема на с. 5, 72, 120–121) акцент зроблено на використанні сайту для підлітків (учнів 5–6 класів ЗЗСО), ігрових елементів, пісень, історій та інших видів активностей на уроках англійської мови, а також на обґрунтуванні педагогічних умов і методів формування міжкультурної компетентності з урахуванням вікових особливостей саме учнів 5–6 класів. Разом із тим на с. 49 дисертації зазначено, що в дослідженні, спираючись на позиції О. Волошиної та І. Полілуєвої, підлітковий вік визначено в межах 10–15 років, що охоплює учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти.

2. У описі результатів експериментальної роботи (с. 97-99) не вистачає аналізу проблем і складнощів, які виникли у процесі експерименту, що є актуальними для забезпечення належного формування міжкультурної компетентності підлітків на уроках іноземної мови.

3. Для перспективи подальших досліджень Бойчук В.С. можна поради розширити контекст обраної теми наукової роботи шляхом створення єдиної цільової освітньої програми формування міжкультурної компетентності всіх учнів ЗЗСО: початкової освіти, адаптаційного циклу, базової та профільної середньої освіти.

4. Заслуговує на схвалення ґрунтовний аналіз базових понять дослідження. Проте, варто було б оформити їх у форматі глосарію та представити у додатках.

Хоружа Людмила Леонідівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, побажання:

1. У представленому дослідженні особливої уваги заслуговує звернення до проблематики полікультурної, кроскультурної та міжкультурної компетентності. Незважаючи на тривалу історію наукового осмислення цього феномена та розгалуженість відповідного поняттєво-категоріального апарату, сучасні суспільні трансформації надають зазначеній проблематиці нової актуальності. У цьому контексті важливим є врахування тих соціокультурних умов і викликів, у межах яких компетентність формується, реалізується та досліджується. Вважаю, що здобувачці вдалося належним чином відобразити зазначені аспекти та забезпечити актуальність наукового пошуку.

Крім того, результати виконаної роботи дають підстави констатувати високий рівень сформованості дослідницької компетентності здобувачки. Спостереження за її освітньою та науковою діяльністю протягом усього періоду підготовки свідчать про помітну динаміку професійного й наукового становлення. Особливо цінною є здатність самостійно осмислювати наукові проблеми, розглядати їх у ширшому науковому контексті та аргументовано обґрунтовувати власну дослідницьку позицію.

Бажаю здобувачці подальшого плідного наукового розвитку, збереження високих стандартів академічної доброчесності та успішної реалізації дослідницького потенціалу. Сподіваюся, що результати проведеного дослідження стануть підґрунтям для подальших наукових розвідок і сприятимуть професійному зростанню та утвердженню в науковій спільноті.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.118 присуджує БОЙЧУК Валентині Сергіївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.118

Людмила ХОРУЖА